

Rolnummer 409
Arrest nr. 36/93 van 6 mei 1993

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 1 en 3 van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juli 1991 « modifiant le décret du 30 avril 1990 instituant une taxe sur le déversement des eaux usées industrielles et domestiques » (tot wijziging van het decreet van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater), ingesteld door de v.z.w. « Fédération sportive des pêcheurs francophones de Belgique » en de v.z.w. « Greenpeace Belgium ».

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters F. Debaedts en M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, L.P. Suetens, L. François, P. Martens en J. Delruelle, bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift van 16 april 1992, aan het Hof overgezonden bij een op dezelfde dag ter post aangetekende brief, die op de griffie is ontvangen op 17 april 1992, vorderen de vereniging zonder winstoogmerk « Fédération sportive des pêcheurs francophones de Belgique », vertegenwoordigd door haar raad van bestuur, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 1000 Brussel, de Wynantsstraat 33, en de vereniging zonder winstoogmerk « Greenpeace Belgium », vertegenwoordigd door haar raad van bestuur, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 1210 Brussel, Vooruitgangstraat 317, die beide keuze van woonplaats hebben gedaan ten kantore van Mr. A. Lebrun, advocaat, rue du Ruisseau 55 te 4000 Luik, de vernietiging van artikel 1 en, bij wijze van gevolgtrekking, artikel 3 van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juli 1991 « modifiant le décret du 30 avril 1990 instituant une taxe sur le déversement des eaux usées industrielles et domestiques » (tot wijziging van het decreet van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 16 oktober 1991.

II. *Rechtspleging*

Bij beschikking van 17 april 1992 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er ten deze geen reden was tot toepassing van de artikelen 71 en volgende van de voormelde bijzondere wet.

Overeenkomstig artikel 76 van de voormelde bijzondere wet is van het beroep kennisgegeven bij op 8 mei 1992 ter post aangetekende brieven, die op 11 mei 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Het bij artikel 74 van de voormelde bijzondere wet voorgeschreven bericht is in het *Belgisch Staatsblad* van 7 mei 1992 bekendgemaakt.

De Waalse Gewestexecutieve, vertegenwoordigd door haar voorzitter, wiens kabinet gevestigd is te 5100 Jambes (Namen), rue Mazy 25-27, heeft bij op 24 juni 1992 ter post aangetekende brief een memorie ingediend.

Overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet zijn afschriften van die memorie overgezonden bij op 1 september 1992 ter post aangetekende brieven, die op 2 september 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

De verzoekende partijen hebben bij op 2 oktober 1992 ter post aangetekende brief een gezamenlijke memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikkingen van 12 oktober 1992 en 31 maart 1993 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest dient te worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 16 april 1993 en 16 oktober 1993.

Aangezien rechter D. André tot voorzitter is verkozen, heeft het Hof bij beschikking van 7 januari 1993 rechter J. Delruelle aangewezen om de zetel aan te vullen. Aangezien rechter M. Melchior het voorzitterschap waarneemt wegens verhindering van voorzitter D. André, en nadien wegens diens ambtsneerlegging op 9 maart 1993, is rechter P. Martens bij beschikking van 23 februari 1993 aangewezen om de zetel aan te vullen.

Bij beschikking van 23 februari 1993 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de datum van de terechtzitting vastgesteld op 17 maart 1993.

Van die beschikking is aan de partijen kennisgegeven, die, evenals hun advocaten, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 24 februari 1993 en 1 maart 1993 ter post aangetekende brieven, die op 25 en 26 februari 1993 en op 3 maart 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 17 maart 1993 :

- zijn verschenen :

. de verzoekende partijen, vertegenwoordigd door Mr. D. Brusselmans, advocaat bij de balie te Nijvel, *loco* Mr. A. Lebrun, advocaat bij de balie te Luik;

. de Waalse Gewestexecutieve, vertegenwoordigd door Mr. M. Verdussen, *loco* Mr. P. Lambert, advocaten bij de balie te Brussel;

- hebben de rechters P. Martens en K. Blanckaert verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

Artikel 3, 3°, van het decreet van het Waalse Gewest van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater stelde de « ziekenhuizen en klinieken en andere inrichtingen waar niet besmettelijke zieken worden verzorgd, onder de door de Executieve vastgestelde voorwaarden » van die belasting vrij. Sedert de wijziging ervan bij artikel 1 van het bestreden decreet van 25 juli 1991, bevat die bepaling een *littera* a), waarin de voormelde vrijstelling is overgenomen, en een *littera* b), die in een tweede vrijstelling voorziet ten aanzien van het « afvalwater uit de landbouw gelijkgesteld met huishoudelijk afvalwater dat aan de door de Executieve vastgestelde voorwaarden voldoet ».

Artikel 3 van het bestreden decreet, waarvan de vernietiging bij wijze van gevoltrekking wordt gevorderd, voegt aan artikel 13 van het decreet van 30 april 1990 een paragraaf 4 toe, volgens welke de personen die de in artikel 3, 3°, b, bedoelde ontheffing genieten, « (...) een belasting van F 360 (betalen), vermenigvuldigd door (lees : met) het aantal inwoners die hun woonplaats hebben in de inrichting die afvalwater uit de landbouw gelijkgesteld met huishoudelijk afvalwater, lozen ».

IV. *In rechte*

- A -

A.1. De Waalse Gewestexecutieve betwist de ontvankelijkheid van het beroep.

Allereerst merkt zij op, daarbij verwijzend naar arrest nr. 16/92 van het Arbitragehof, dat de vereniging

zonder winstoogmerk « Fédération sportive des pêcheurs francophones de Belgique » niet aantoont dat zij haar maatschappelijk doel werkelijk nastreeft.

Voorts betwist zij dat beide verzoekende verenigingen doen blijken van het vereiste belang : aangezien zij zelf niet zijn onderworpen aan de belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater, noch in de toekomst daaraan zouden kunnen worden onderworpen, zouden zij niet doen blijken van een belang dat verschilt van datgene dat elkeen erbij heeft dat in alle aangelegenheden de wettigheid wordt geëerbiedigd of van eenieders belang bestuurd te worden door een gemeenschap die over de ruimst mogelijke financiële middelen beschikt.

A.2.1. De v.z.w. « Fédération sportive des pêcheurs francophones de Belgique » antwoordt dat zij haar maatschappelijk doel werkelijk nastreeft, zoals blijkt uit verschillende documenten die zij neerlegt. Zij voegt daaraan toe dat zij haar maatschappelijke zetel weliswaar te Brussel heeft, maar dat de meeste verenigingen die bij haar zijn aangesloten, in het Waalse Gewest zijn gevestigd, dat zij aan de betwiste belasting zijn onderworpen en, net zoals de andere belastingplichtigen, « rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door het decreet van 25 juli 1991, in zoverre de bepalingen ervan het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel schenden ... ».

A.2.2. De vereniging « Greenpeace Belgium » herinnert eraan dat haar tussenkomst in een vorig beroep, dat was gericht tegen het decreet van 30 april 1990, ontvankelijk werd verklaard en stelt dat haar beroep tot vernietiging van het decreet van 25 juli 1991, dat het voormelde decreet wijzigt, om dezelfde reden ontvankelijk moet worden verklaard.

- B -

B.1. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die zich op een collectief belang beroept, toegang wenst tot het Hof, is vereist dat het maatschappelijk doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang; dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van de leden is beperkt; dat het maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat dit maatschappelijk doel werkelijk wordt nagestreefd, wat moet blijken uit de concrete activiteiten van de vereniging; dat de vereniging blijk geeft van een duurzame werking, zowel in het verleden als in het heden.

B.2.1. Het maatschappelijk doel van de v.z.w. « Fédération sportive des pêcheurs francophones », de eerste verzoekster, is in artikel 2 van haar statuten als volgt gedefinieerd :

« Haar doel bestaat erin de materiële en morele belangen van de sportvissers te behartigen, en met name de waterverontreiniging en de stroperij te bestrijden, ervoor te zorgen dat de waterlopen opnieuw van pootvis worden voorzien, en alle maatregelen in overweging te nemen die op het vlak van de riviervisserij moeten worden getroffen vanuit het oogpunt van het algemeen belang van de Franse Gemeenschap van België. Die opsomming is niet beperkend en geldt als voorbeeld. »

Het doel dat zij zich heeft gesteld en dat niet samenvalt met het algemeen belang, wordt werkelijk nagestreefd, zoals blijkt uit het door haar uitgegeven maandblad, waarin vaak, onder de

rubriek « Combat », de kwaliteit van het water en de vervuiling van de rivieren worden behandeld.

B.2.2. Naar luid van artikel 3 van haar statuten heeft de v.z.w. « Greenpeace Belgium », de tweede verzoekster, als maatschappelijk doel « algemeen, de bescherming en het beheer van de natuur en het milieu » en « in het bijzonder, de bescherming en/of het behoud van het mariene milieu wanneer dit verstoord wordt door rechtstreekse of onrechtstreekse tussenkomst van de mens ».

Het doel dat zij zich heeft gesteld en dat niet samenvalt met het algemeen belang, wordt werkelijk nagestreefd, zoals blijkt uit de activiteitenverslagen en uit het driemaandelijks tijdschrift dat zij uitgeeft.

B.3.1. Het door de verzoekende partijen ingestelde beroep tot vernietiging van een belasting waaraan zij niet zijn onderworpen, is niet-ontvankelijk. De verzoekende partijen zouden hun belang evenmin kunnen aantonen door te doen gelden dat het Waalse Gewest, door bepaalde categorieën van belastingplichtigen vrij te stellen, zichzelf middelen zou onttrekken die nuttig zijn voor de doelstelling die het nastreeft. De omstandigheid dat een bepaling, naar het oordeel van de verzoekende partijen, hun maatschappelijk doel onvoldoende ten goede komt, verleent hun geen rechtstreeks belang om die bepaling aan te vechten.

B.3.2. Zoals de tweede verzoekster opmerkt, kon haar maatschappelijk doel verantwoord worden dat, in het beroep dat door exploitanten van steengroeven was ingesteld tegen de bepalingen van het decreet van 30 april 1990 betreffende de berekeningswijze van de betwiste belasting, de memorie van tussenkomst waarbij de verzoekende vereniging betoogde dat die belasting geen discriminatie inhield, ontvankelijk werd verklaard. Hieruit volgt niet dat die vereniging doet blijken van een belang om onderhavig beroep tot vernietiging in te stellen.

B.3.3. Het beroep is niet-ontvankelijk.

Om die redenen,

Het Hof,

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 6 mei 1993.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

M. Melchior

